

op paa Grund af den Stilling, han indtager, ikke alene som Menneske, men ogsaa som Repræsentant for det konstitutionelle Monarki. Jeg tror saaledes, at det, at ville drage Kongen ind under vor Bedømmelse, er uhyre urigtigt, og at det er et Misgreb, at det er sket igjennem den offentliggjorte Haandskrivelse. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds mente, at vi betragtede Offentliggjørelsen som Noget, der ikke var Ret imod Rigsdagen; men saaledes er min Opfattelse ikke ganske. Jeg i alt Fald betragter Offentliggjørelsen af den kongelige Haandskrivelse som Noget, der ikke er Ret imod Kongen eller imod det konstitutionelle Monarki; saaledes betragter jeg denne Sag, og derfor er jeg med til at paatale den. Jeg skal nu kortelig forklare min Opfattelse af Sagen, og skal da begynde med at sige, at det forekommer mig, at adskillige af de Herrer, der have havt Ordet, ere gaade lidt uden om Sagens Virkelighed. Ved Offentliggjørelsen af den kongelige Haandskrivelse er Kongen jo kommen frem som en politisk Personlighed, og ved den officielle Maade, hvorpaa denne Haandskrivelse er offentliggjort, er Kongen kommen til at staa udsat for den offentlige Kritik. Vi hørte allerede igaar, at den kongelige Haandskrivelse havde været Gjenstand for offentligt Dømdømme, og at dette Dømdømme var sket fra den Side, hvor man anerkjender det for et berettiget og rigtigt Standpunkt, han har indtaget; men lige saa godt som den kongelige Haandskrivelse kan være Gjenstand for Dømdømme fra den Side, saaledes kan den ogsaa være Gjenstand for Dømdømme fra Oppositionens Side, for den, der opponere imod Ministeriet. Naar der desuagtet ikke i Oppositionspresen er fremkommet en Kritik, et Dømdømme over den kongelige Haandskrivelse, tror jeg nærmest, det er, fordi man oprigtig elsker sin Konge og det konstitutionelle Monarki. Jeg tror, det er Grunden til, at der ikke er fremkommet nogen saadan Kritik; men dersom de Herrer tro, at den kongelige Haandskrivelse alligevel gaar uden Kritik, tager man ganske fejl. Jeg tror, at en Del af de Herrer i Reglen ere for tilbøielige til at undervurdere det politiske Standpunkt, hvorpaa Befolkningen ude i Landet i Almindelighed staaar. Hvis man kjendte det politiske Standpunkt og den politiske Oplysning, som Befolkningen ude paa Landet er i Besiddelse af, vilde man ogsaa vide, at en saadan officiel Haandskrivelse ikke kan fremkomme, uden at den bliver Gjenstand for Kritik mellem Mand og Mand, og jeg har allerede havt Erfaring for, at den saaledes bliver kritiseret. Det er dette, jeg anser for meget farligt, idet det nedbryder den Agtelse og Kjerlighed, som Folket hidtil har havt og fremdeles skulde og burde have for Hans kongelige Majestæt, og det er dette, jeg er saa meget imod, netop fordi Hans Majestæt er Repræsentant for det konstitutionelle Monarki. Jeg tror, at der derved opstaar en stor Fare netop for hele Regje-

ringssystemet. Det er en almindelig bekendt Sag, at der i Bunden paa Samfundet er en Understrømning, og dersom Vinden blæser fra oven med denne Understrømning, saaledes at Kjerligheden til den, der repræsenterer det konstitutionelle Monarki, nedbrydes, da nedbrydes med det Samme let det konstitutionelle Monarkis Princip; men det kan føre os ind paa Forhold, som vi, der have Kjerlighed til den konstitutionel-monarkiske Regjeringsform, slet ikke ønske at komme ind paa. Der kan da maasse være Andre, som kunne finde Leilighed til at fiske i rørt Vand, f. Ex. kunne Mand, som have vidtgaaende republikanske Ideer, benytte sig af saadanne Forhold; men vi Andre maa i allerhøjeste Grad forblø, at Saadant kom frem, og skulde noget Saadant komme frem, hvor er da Midlet til at afværge det? Ja, der blev igaar hentydet til Krigsministeren. Men, mine Herrer! de Tider ere forbi, da Monarkiet, Kongedømmet var grundet paa Krigsministerens Magt. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds sagde, at Kongen skulde søge sin Støtte i Folkets Kjerlighed, og deri er jeg fuldkommen enig med ham; det er den eneste Grundvold, hvorpaa Kongens Trone kan være bygget. I det Dieblit, den svigter, kan Tronen let vakke. Vi have desværre Exempler paa, at en Trone er vaklet, netop ene og alene paa Grund af, at den Kjerlighed og Tilslutning, som den skulde have i Folket, ikke længere var tilstede. Men spørge vi nu imidlertid om Grunden, hvorfor denne Haandskrivelse er bleven offentliggjort, faae vi kun en Forklaring, og det er den, at Ministeriet — i det Mindste falder det mig saadan for — vil skjule sin Inkonsekvens. Det har efter den alvorligste Overveielse af hele Situationen tilraadet Hans Majestæt at forsøge, om ikke et nyt Ministerium burde dannes, og naar det stil imod dette Raad bliver paa sin Plads uden at der gjøres noget saadant Forsøg, da skal der en Forklaring frem derfor. Denne Forklaring er den kongelige Haandskrivelse; men jeg kan ikke billige en saadan Forklaring. Den, der vil staa foran, der vil staa i Spidsen for Landets Styrelse, maa ogsaa være beredt til at bære Ansvar for sine Handlinger. Et æret Medlem fra min Landsdel, det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Fredderitsen) kom ogsaa til nogle efter min Mening ret mærkelige Udtalelser. Han gjorde gjældende, at den Yttring er brugt rundt om i Landet, at det var Ministeriet, der vilde blive, og for at denne Paastand skulde bringes til Lavshed har man offentliggjort den kongelige Haandskrivelse. Ja, jeg tør ikke benegte, at en saadan Yttring er kommen frem rundt omkring i Landet; men jeg synes ogsaa, at der er Meget, som tyder hen paa, at det virkelig er saa, at Ministeriet vil blive. Jeg maa erindre om nogle Udtalelser af den høitærede Conscilspræsident. Forsaavidt vi kunne tro, hvad Præsens meddelelser, har han nemlig sagt, at Ministeriet vil